משנה · אחרונים · הגהות יעב״ץ · סדר קדשים

הגהות יעב"ץ על משנה מדות

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות יעב"ץ על משנה מדות

רבי יעקב ב"ר צבי [היעב"ץ] עמדין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-יעבץ-על-משנה-מדות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה ב 4
משנה ה 4
משנה ו 4
פרק ב 4
משנה א 4
משנה ב 4
משנה ג 4
משנה ו 5
פרק ג 5
משנה א 5
משנה ג 5
משנה ד 5
משנה ה 5
משנה ו 5
משנה ח 5
פרק ד 6
משנה א 6
משנה ג 6
משנה ד 6
משנה ה 6
משנה ו 6
משנה ז 7
פרק ה 7
משנה ב 7

פרק א

משנה ב
ואבוקות דולקות כצ"ל:

משנה ה
שלישית לו שער בית המוקד כצ"ל:

משנה ו
וראשי פספסין כצ"ל:

בר"ש ד"ה ובית הניצוץ וכו' והם כמנין עשרים כצ"ל:

ד"ה מן השלשלת וכו' ונעל הכהן מבפנים כצ"ל:

ד"ה וגמר הכהן וכו' ונתן כסותו כצ"ל ותי' בן לוי נמחק:

בר"מ משנה ב' ג' ד"ה כשעלו וכו' כדי שיהא וכו' על שער מזרח כצ"ל:

בר"מ ד"ה כבר נתבאר וכו' והי' בארבע זויותיו לשכות של ארבעים כצ"ל:

פרק ב

משנה א
היה מוקף הרובדין כצ"ל:

משנה ב
במשנה יתן בלבם ויקרבוך כצ"ל:

בר"ש ד"ה הר הבית וכו' מגמגם בלשון. נ"ב ודאי מגומגם שהלשון מורה על רוב ההר לא על רוב הבנין אלא על מקום פנוי:

ד"ה החיל וכו' עשר אמות רחב וכו' של החיל לא היה מצי לראות מעל גבי הפתח כצ"ל:

ד"ה ושלחה וכו' ומוסב ע"ג גובה כותל הסורג כצ"ל:

ד"ה היו להן וכו' היה שקופות כצ"ל:

ד"ה היו קל"ה וכו' שבד' מקצועותיה ד' לשכות של ארבעים כצ"ל:

ד"ה וחלקה היתה וכו' פנויה מכלום כצ"ל:

משנה ג
במשנה ושתים עשרה מעלות כצ"ל:

שם ורחבן עשר אמות כצ"ל:

שם שנחשתן מצהיב. נ"ב כיוצא בה מצינו בכתוב [עזרא ח' כ"ז] חמודות כזהב:

בר"ש ד"ה ופתוחות לעזרת וכו' משיפוליה של זו כצ"ל:

ד"ה עזרת ישראל וכו' וכן עזרת הכהנים משל ישראל כצ"ל:
ד"ה וראשי פספסין וכו' כשהם משתחוים צפופים כצ"ל:

משנה ו
במשנה מעלה היתה שם וכו' ובו שלש מעלות כצ"ל:

פרק ג

משנה א
בר"ש ד"ה המזבח וכו' הכניסות שוה בשוה כצ"ל:
ד"ה זהו סובב וכו' שלא היתה בו ספוק שהדמים כצ"ל:
ד"ה מלבנין אותו המזבח וקירותי' כצ"ל:
ד"ה ושלחה וכו' בכל המספרים בדבור הזה צ"ל בלא ה"א:
בר"מ נמצא כ"ח על כ"ח כצ"ל:

משנה ג
בר"מ ד"ה כבר זכרנו וכו' שמחזיק בעזרה מצפון לדרום כצ"ל:
ד"ה ומה שאמר וכו' בכבש עצמו גומא כצ"ל:

משנה ד
במשנה נפגמה אחת מהן כצ"ל:
בר"מ ד"ה לפי שזכר וכו' ואח"כ הגיד טעם הרחקת כצ"ל:

משנה ה
במשנה וג' סדרים היו לכל אחד ואחד כצ"ל:
בר"מ ד"ה כבר בארנו וכו' וידוע מתוך מה שהקדמנו כצ"ל:

משנה ו
במשנה ושלמעלה ממנה כצ"ל:
בר"מ ד"ה מלתרא וכו' ואמר עוד שמערכה של אבנים כצ"ל:

משנה ח
במשנה וכלונסות של ארז היו קבועין וכו' שנא' [זכריה ו' י"ד] והעטרות תהיה לחלם כצ"ל:
שם ונמנו עליה ש' כהנים. נ"ב עם שכבר אמר ע"ז בגמ' גוזמא. נ"ל שאינו דבר בדוי לגמרי ח"ו. אלא כך הוא האמת שנמנו עליה שלש מאות כהנים לפנותה בזה אחר זה שאם נתייגעו בה קצתם. יבאו קצת מאלו הנמנים תחתיהם לעסוק כלם בפנותה וזה אינו

דבר רחוק כלל והגוזמא הוא רק בענין המשמעות שבבת אחת עסקו בה. והוא אמנם מה שלא נזכר כאן בבאור. אלא שיש לטועה שיטעה בכך. וכן צריך לבאר כל הגוזמות שנזכרו בכתוב ובמשנה חלילה למקראי קדש וללשון חז"ל משפת שקר ודעת לנבון נקל להבין הגוזמא בפשט ע"ד העברה עם היות בו גם בחינה מיוחדת אמיתית לעצמה:
בר"מ ד"ה ולפיכך וכו' כל אחד משניהן על חברו כצ"ל:

פרק ד

משנה א
בר"מ ד"ה עוד יתבאר וכו' דלתות הפנימיות כצ"ל:
שם שאמר שתים לדלת אחת ושתי דלתות לאחרת ומה שאמר כצ"ל:
בר"ש ד"ה נטל הכהן וכו' וזהו לרבנן לקמן כצ"ל:
שם לפני התא האחרון מכוון הוא כנגד עובי כותלו כצ"ל:
שם ולפי חשבון הנביא צריך רבינו מנוחתו כבוד ליתן כצ"ל:
ד"ה גובהו של כותל כצ"ל:
ד"ה אמה וכו' וצורה באמה אחת כצ"ל:
ד"ה ואמתים וכו' כמו בקרוי הבית כצ"ל:
ד"ה רבי יהודה וכו' שמנה הורדת המים וכו' צריך לעשותן של עשר מתוך וכו' ורחב הצלע ארבע אמות וכו' בתאים ארבע אמות כצ"ל:
ד"ה והאולם וכו' כנגד התא והמסיבה כצ"ל:

משנה ג
במשנה ושלשה פתחים היו לכל אחד ואחד כצ"ל:

משנה ד
במשנה התחתונה חמש ורובד ששה וכו' והתיכונה שש כצ"ל:

משנה ה
במשנה הגיע כלפי הדרום והפך פניו למזרח וכו' לגגה של עליה וראשי פספסין מבדילין בעליה כצ"ל:

משנה ו
וגבהו מ' אמה כצ"ל:
בר"מ ד"ה זכר וכו' ולפעמים אומרים כיור וציור כצ"ל:

משנה ז

בר"מ ד"ה צורת ההיכל וכו' כל הכתוב בזה מתבאר מאותה הצורה כצ"ל:

פרק ה

משנה ב

במשנה וארבע מן הטבעות וכו' ולננסין ארבע כצ"ל:

בר"ש ד"ה כל העזרה וכו' של שייש שש עמודים:

ד"ה שם מולחין וכו' ועשאה דומה דומה לבית טבילה:

סליק